

Gwarant Plismona Cymdogaeth

Fframwaith Perfformiad

Rydym wedi ymrwymo i fonitro a gwerthuso'r gwaith o ddarparu'r Gwarant Plismona'r Gymdogaeth (NPG) ac rydym wedi gweithio ar y cyd gyda'r Coleg Plismona, Arolygiaeth Cwnstabliaeth a Gwasanaethau Tân ac Achub Ei Mawrhydi, Cyngor Cenedlaethol Penaethiaid yr Heddlu, a Chymdeithas Comisiynwyr yr Heddlu a Throseddu i gytuno ar fframwaith perfformiad llawn ar gyfer y Warant a'i phum conglaen. Bydd hyn yn rhan o Fframwaith Perfformiad yr Heddlu ehangach, wedi'i leoli o fewn Cyfarwyddiaeth newydd Safonau Heddlu a Gwella Perfformiad y Swyddfa Gartref. Bydd y Gyfarwyddiaeth newydd hon yn cytuno ar fframwaith perfformiad sengl ar gyfer plismona, sy'n cwmpasu ehangder gweithgarwch plismona i ddarparu darlun cyson o berfformiad, nodi tueddiadau a gwella safonau perfformiad, yn ogystal â chynyddu ansawdd data ar draws y 43 ardal heddlu.

Mae gan yr NPG bum conglaen ac ymrwymadau cysylltiedig:

- 1. Heddlu'n ôl ar y bîl:** Tîm Plismona Cymdogaeth ym mhob ardal leol, yn cynnal patrolau gweladwy wdi'u harwain gan guddwybodaeth, gan gynnwys yng nghanol trefi ac ar strydoedd mawr. Byddwn yn cadw lluoedd yn atebol am sicrhau bod timau plismona cymdogaeth yn cael eu diogelu, fel eu bod yn parhau i ganolbwyntio ar wasanaethu cymunedau.
- 2. Plismona dan arweiniad y gymuned:** Swyddog wedi'i enwi ar gyfer pob cymdogaeth, sy'n ymateb i broblemau lleol. Bydd trigolion a busnesau lleol yn gallu dweud eu dweud ar flaenoriaethau'r heddlu ar gyfer eu hardal.
- 3. Safonau perfformiad clir a rhagoriaeth broffesiynol:** Bydd hyfforddiant newydd ar gyfer swyddogion a safonau ar gyfer rhagoriaeth broffesiynol yn sicrhau bod plismona cymdogaeth yn cael ei ddatblygu fel gallu plismona arbenigol.
- 4. Mynd i'r Afael ag Ymddygiad Gwrthgymdeithasol:** Bydd gan dimau plismona cymdogaeth bwerau llymach, a cânt gefnogaeth gan asiantaethau eraill i allu mynd i'r afael ag ymddygiad gwrthgymdeithasol parhaus. Mae hyn yn cynnwys treialu'r Gorchymyn Parch newydd i alluogi gorfodaeth gyflym yn erbyn troseddwyd toreithiog, a swyddog arweiniol ymroddedig ym mhob llu sy'n gweithio gyda chymunedau i ddatblygu cynllun gweithredu ymddygiad gwrthgymdeithasol lleol.
- 5. Canol trefi mwy diogel:** Bydd timau plismona cymdogaeth yn mynd i'r afael â dwyn o siopau, dwyn ar y strydoedd ac ymosodiadau yn erbyn gweithwyr manwerthu, fel y gall pobl leol gymryd eu strydoedd yn ôl oddi wrth llabystiaid a lladron.

Theori Newid ar gyfer yr NPG

Er mwyn helpu i egluro sut mae'r NPG yn cefnogi'r Genhadaeth Strydoedd Mwy Diogel, ac i lywio datblygiad y fframwaith perfformiad, datblygwyd Theori Newid (ToC) ar gyfer yr NPG. Mae ToC yn cynnig eglurhad o sut a pham y bydd rhaglen yn cyflawni ei nodau. Mae'n dangos y camau sydd eu hangen i greu newid, gan ddechrau o'r gweithgareddau a gynlluniwyd, hyd at y canlyniadau disgwylidiedig.

Mae'r ToC yn canolbwyntio ar egluro rhesymeg yr NPG, gan gynnwys y cysylltiad rhwng ei weithgareddau a'i ganlyniadau a fwriadwyd. Mae hyn yn wahanol i'r fframwaith perfformiad sy'n canolbwyntio ar fesur.

Mae'r ToC yn tynnu ar y dystiolaeth sydd ar gael ynglŷn â ffactorau a allai ddylanwadu ar sut y bydd yr NPG yn cyflawni ei nodau. Mae'r rhain yn cynnwys Asesiad Tystiolaeth Gyflym (REA) 2018 y Coleg Plismona, a ddefnyddir i ddatblygu Canllawiau Plismona'r Gymdogaeth. Mae tystiolaeth glir i ddangos bod plismona cymdogaeth yn fwyaf tebygol o fod yn effeithiol pan fydd ei nodweddion craidd – presenoldeb gweladwy wedi'i dargedu, ymgysylltu â'r gymuned, datrys problemau, a chyfiawnder gweithdrefnol (gwneud penderfyniadau teg a thriniaeth barchus o bobl gan yr heddlu) – yn cael eu cyflwyno ar y cyd, i safon uchel, ac ar lefel leol.¹

Bydd ymgynghori ar y ToC hwn yn parhau i gael ei ei wneud a'i fireinio drwy gydol y rhaglen. Mae'r asesiad tystiolaeth yn seiliedig ar adolygiad cyfredol y Swyddfa Gartref o'r dystiolaeth a bydd yn parhau i gael ei ddiweddarau.

¹ Am ragor o wybodaeth gweler: [np_rea_summary.pdf \(college.police.uk\)](https://college.police.uk/np_rea_summary.pdf)

Mae'r dystiolaeth isod yn tynnu sylw at sut mae pob un o'r conglfeini'n cael ei gefnogi gan ganllawiau plismona cymdogaeth y Coleg Plismona.

Recommended CoP neighbourhood policing guidelines	
(1) Engaging communities , e.g., through targeted foot patrols, communication, and understanding the community, which can have a positive impact on crime and disorder.	① ② ④ ⑤
(2) Solving problems , using a structured process, e.g., the SARA model, that involves communities and partners to ensure successful neighbourhood policing.	① ② ④ ⑤
(3) Targeting activity , e.g., through crime hotspots, where targeted enforcement with high-risk offenders and in high-crime areas can solve problems that matter to the community.	① ④ ⑤
(4) Promoting the right culture , e.g., policing with procedural justice and legitimacy. Being fair and treating people with respect will increase community engagement and willingness to cooperate with the police.	① ② ③ ④ ⑤
(5) Building analytical capability , e.g., through a commitment to quality problem solving and analytical capacity that identifies patterns and trends to address long-term or repeat problems.	① ③
(6) Developing officers, staff and volunteers , e.g., training that has an impact on their knowledge, including knowledge of the local area, attitudes and behaviour.	① ② ③ ④

Pillar ① Police back on the beat

A Neighbourhood Policing Team in every local area, carrying out intelligence-led and visible patrols, including in town centres and on high streets. We will hold forces to account for ensuring neighbourhood policing teams are protected, so they remain focussed on serving communities.

Pillar ② Community led

A named, contactable officer for every neighbourhood, responsive to local problems. Residents and local businesses will be able to have a say on the police's priorities for their area.

Pillar ③ New NP career pathway

New training for officers and standards for professional excellence will ensure neighbourhood policing is developed as a specialist policing capability.

Pillar ④ Crackdown on ASB

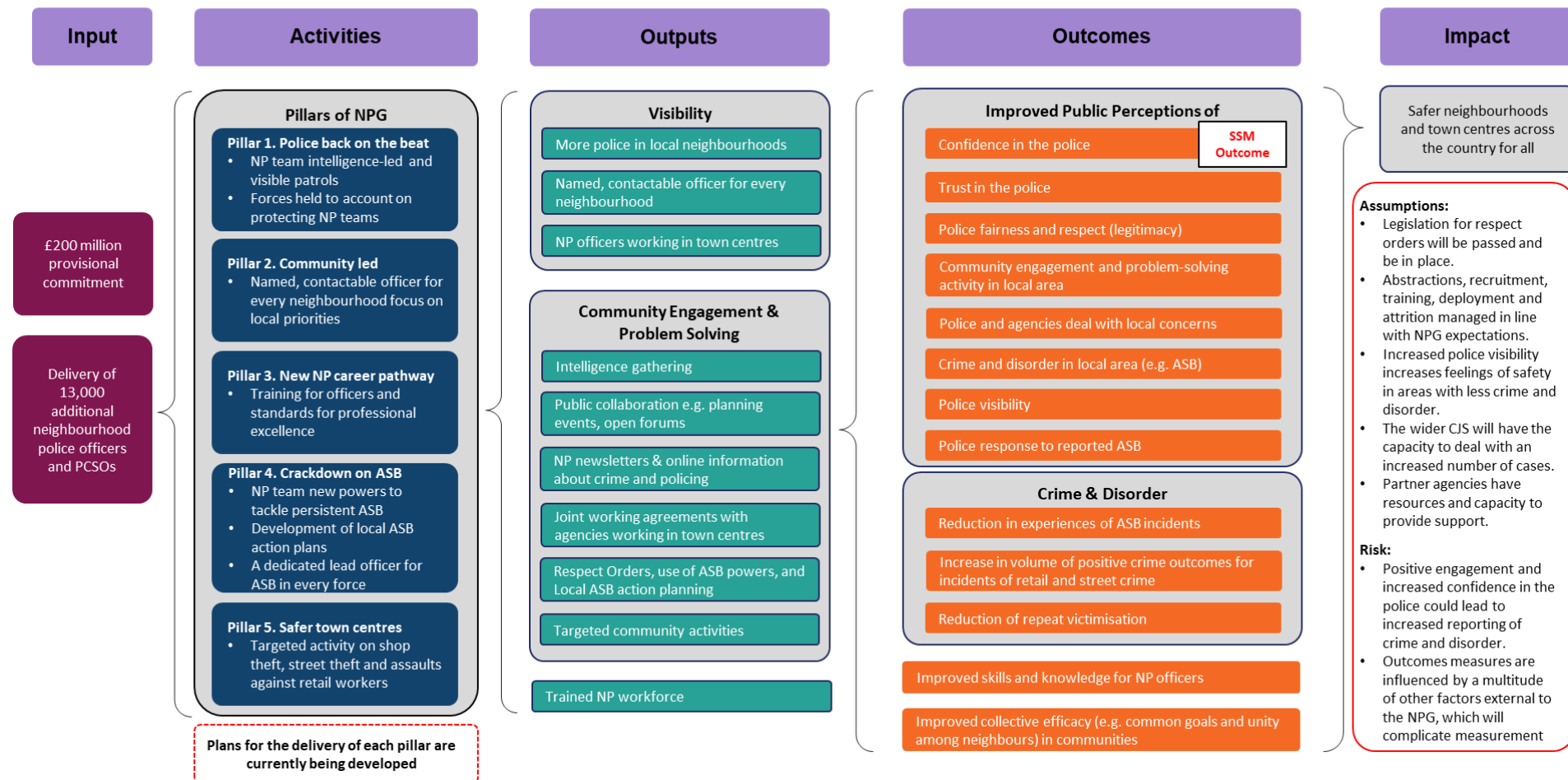
Neighbourhood policing teams will have tougher powers, and be supported by other agencies, to tackle persistent anti-social behaviour. This includes piloting the new Respect Order to enable swift enforcement against prolific offenders, and a dedicated lead officer in every force working with communities to develop a local anti-social behaviour action plan.

Pillar ⑤ Safer town centres

Neighbourhood policing teams will crack down on shop theft, street theft and assaults against retail workers, so local people can take back their streets from thugs and thieves.

Theori diagram newid

Problem statement: Neighbourhood policing has been deprioritised in communities across the country. The number of PCSOs has halved since 2010 and visibility of police officers on foot patrol is down. There has also been a noticeable decline in public feelings of safety and confidence in the police. The Neighbourhood Policing Guarantee (NPG) aims to rebuild the link between police forces and the communities they serve through delivering 13k additional neighbourhood officers and PCSOs. This will be set out through activities that will be delivered through 5 pillars of the NPG.



Monitro perfformiad ar gyfer yr NPG

Mae'r ddogfen hon yn cyflwyno'r mesurau bydd y Swyddfa Gartref yn eu monitro er mwyn gyrru gwelliant perfformiad mewn heddluoedd unigol a dangos cynnydd mewn perthynas â'r NPG i'r cyhoedd.

Y prif fesur allweddol ar gyfer yr NPG yw recriwtio 13,000 o swyddogion heddlu cymdogaeth ychwanegol a SCCH. Bydd y Swyddfa Gartref yn gweithio gyda phlisma i fonitro hyn a bydd yn cyhoeddi niferoedd ar lefel heddluoedd bob 6 mis. Yn ogystal, byddwn yn olrhain perfformiad yn erbyn mesurau a ffynonellau data sy'n dal mewnbynnau yr NPG – fel y'u diffinnir isod ac fel y cânt eu cyflwyno yn y tablau.

Mewnbynnau: Adnoddau sy'n sicrhau ei bod yn bosibl cyflawni canlyniadau yr NPG a ddymunir

Gweithgareddau/Allbynnau: Y pethau sy'n cael eu gwneud neu eu cynhyrchu i ddod â newid

Canlyniadau: effaith y gweithgareddau a'r allbynnau ar y canlyniadau a ddymunir

Rydym yn rhoi dull haenog o olrhain perfformiad ar waith:

Prif fesurau y byddwn yn eu tracio'n gyhoeddus. Dyma'r mesurau allweddol sy'n dweud wrthym a yw ymrwymadau a chanlyniadau yr NPG a ddymunir yn cael eu cyflawni, a lle bydd y cyhoedd yn gallu gweld cynnydd.

6. Mesurau cyd-destunol y byddwn yn eu monitro yn fewnol. Mae'r mesurau hyn yn rhoi hyder i'r Swyddfa Gartref bod heddluoedd yn cymryd rhan mewn gweithgareddau ac yn gweithio tuag at ganlyniadau rydym o'r farn fydd yn helpu i gyflawni'r NPG.

Cyhoeddiad

Bydd mesurau fframwaith perfformiad NPG yn bodoli o fewn y Fframwaith Perfformiad yr Heddlu ehangach, a leolir o fewn Cyfarwyddiaeth newydd Gwella Safonau a Pherfformiad yr Heddlu. Y cynlluniau ar hyn o bryd yw i ddatblygu dangosfwrdd a fydd ar gael yn ddiweddarach yn 2025. Bydd y dangosfwrdd yn cynnwys nodweddion i ganolbwyntio ar fesurau'r NPG. Yn y tymor hirach, bydd hwn yn parhau i gael ei ddatblygu wrth i ni wella'r ymarferoldeb a symleiddio'r broses o gasglu data.

Allwedd:

Prif Fesur
Mesur Cyd-destunol

Mesurau trawsbynciol								
Conglfaen	Mesur	Ffynhonnell Data	Lefel Manyllder	Math o Fesur	Uchelgais		Argaeledd Data	Haen
1,2,3,4 a 5	Monitro recriwtio 13,000 o swyddogion heddlu cymdogaeth ychwanegol a SCCH	Ystadega u'r Swyddfa Gartref	Ardal yr heddlu	Mewnbwn	Cyflwynwyd erbyn diwedd y senedd yn 2029		Chwemisol	Prif
1,2,3,4 a 5	Ymddiriedaeth y cyhoedd a hyder yn yr heddlu - Hyder cyffredinol yn yr heddlu lleol - Canfyddiad bod yr heddlu yn yr ardal leol i wneud gwaith da neu ardderchog - Canfyddiad y gellir ymddiried yn yr heddlu yn yr ardal leol	Arolwg Troseddu Cymru a Lloegr	Cenedlaet hol	Canlyniad		Cynnyddu	Blynyddol	Prif

1,2,3,4 a 5	Canfyddiadau cyhoeddus o gyfreithlondeb yr heddlu a chyfiawnder gweithdrefnol yn ardal leol - <i>Canfyddiad y byddai'r heddlu yn eich trin chi'n deg</i> - <i>Canfyddiad y byddai'r heddlu yn eich trin â pharch</i>	Arolwg Troseddu Cymru a Lloegr	Cenedlaet hol	Canlyniad		Cynnydd	Blynyddol	Prif
1,2,4 a 5	Canfyddiadau cyhoeddus ynghylch a yw'r heddlu'n deall ac yn delio â'u pryderon lleol - <i>Canfyddiad fod yr heddlu yn deall pryderon lleol</i> - <i>Canfyddiad fod yr heddlu yn ymdrin â phryderon lleol</i>	Arolwg Troseddu Cymru a Lloegr	Cenedlaet hol	Canlyniad		Cynnydd	Blynyddol	Prif

Conglfaen 1 – Heddlu'n ôl ar y rhawd

Conglfaen	Mesur	Ffynhonnell Data	Lefel manylder	Math o fesur	Uchelgais		Argaeledd data	Haen
1	Canfyddiadau cyhoeddus o welededd yr heddlu yn ardal leol <i>- Amllder canfyddedig patrolau troed yr heddlu gweladwy yn yr ardal leol</i>	Arolwg Troseddu Cymru a Lloegr	Cenedlaethol	Canlyniad		Cynnydd	Blynyddol	Prif
1	Lefel tynnu personél yr heddlu i ffwrdd o rolau plismona cymdogaeth	I'w gadarnhau	Ardal yr heddlu	Gweithgaredd / Allbwn	Mae'r mesur hwn yn cael ei ddatblygu ar hyn o bryd a disgwylir iddo fod ar gael yn ddiweddarach eleni. Cytunir ar ddiffiniad cenedlaethol o dynnu personél i ffwrdd a rhagwelir iddo nodi dau fath o dynnu personél i ffwrdd, 'wedi'i gynllunio' a'r 'digymell'		I'w gadarnhau	Prif
1	Cyfanswm oriau o batrolio gweladwy, rhagweithiol mewn ardaloedd o	Cronfa Gweithred	Ardal yr heddlu	Gweithgaredd / Allbwn	<i>Monitro yn unig</i>		Chwarterol	Cyd - destunol

	flaenoriaeth problemus (meysydd blaenoriaeth yn cael eu dewis gan heddluoedd)	u Ardal broblemus					
--	---	-------------------	--	--	--	--	--

Conglfaen 2 – Plismona dan arweiniad y gymuned								
Conglfa en	Mesur	Ffynhonn ell data	Lefel manylder	Math o fesur	Uchelgais		Argaeledd data	Haen
2	Cyfran y cymdogaethau sydd â swyddog a enwir, y gellir cysylltu ar-lein gan y cyhoedd	Monitro gyda phlismona	Ardal gymdogae th	Gweithgared d / Allbwn	Cyflawnwyd erbyn Gorffennaf 2025		Misol	Prif
2	Blaenoriaethau plismona cymdogaeth cyfredol (yn y 3 mis diwethaf)	Monitro gyda phlismona	Ardal gymdogae th	Gweithgared d / Allbwn	Ar gael o fis Gorffennaf 2025		Misol	Prif
2	Ymwybyddiaeth y cyhoedd o weithgarwch ymgysylltu â'r gymuned - <i>Gweld neu glywed am yr hyn y mae'r</i>	CSEW	Cenedlaet hol	Canlyniad		Cynnydd	Blynyddol	Prif

	<i>heddlu'n ei wneud i fynd i'r afael â throseddu ac ASB yn yr ardal leol</i>							
--	---	--	--	--	--	--	--	--

Conglfaen 3 – Safonau perfformiad clir a rhagoriaeth broffesiynol

Conglfaen	Mesur	Ffynhonnell data	Lefel manylder	Math o fesur	Uchelgais	Argaeledd data	Haen
3	Cyfanswm nifer y gweithlu sy'n cwblhau portffolios NPP2/3/4 yn eu cymunedau: <i>(1) Nifer y swyddi cymwys ar gyfer NPP2/3/4 fesul grym</i> <i>(2) Nifer y swyddogion a'r staff sydd wedi cwblhau portffolio NPP2 yn llwyddiannus²</i>	Coleg Plismona	Ardal yr heddlu	Gweithgaredd / Allbwn	Cyflwynwyd erbyn diwedd y senedd 2029	Misol	Prif

² Er mwyn cyflawni NPP2, disgwylir i swyddogion fynychu 6 modiwl a dangos cymhwysiad ymarferol o'u dysgu yn eu cymunedau i safonau cenedlaethol. Mae cymunedau yn elwa o'r wybodaeth uwch hon ar unwaith, ond mae portffolios yn destun goruchwyliaeth a sicrhau ansawdd, felly efallai y bydd oedi rhwng swyddogion yn cwblhau hyfforddiant a dyfarnu NPP2.

	(3) Nifer y goruchwylwyr sydd wedi cwblhau portffolio NPP3 yn llwyddiannus (4) Nifer yr uwch swyddogion sydd wedi cwblhau portffolio NPP4 yn llwyddiannus						
3	Cyfanswm nifer y gweithlu sydd wedi mynychu gwahanol fodiwlau Llwybr Gyrfa'r Rhaglen Plismona'r Gymdogaeth i olrhain cynnydd drwy'r llwybr. ³	Coleg Plismona	Ardal yr heddlu	Gweithgaredd / Allbwn	Cyflwyniad cenedlaethol wedi'i gyflawni erbyn Haf 2027	Misol	Cyd - destunol

³(1) Nifer y bobl sydd wedi cwblhau NPP1 yn llawn gan gynnwys yr asesiad ar ôl y cwrs; (2) Nifer y bobl sydd wedi mynychu NPP2 - Modiwl Ymgysylltu â'r Gymuned; (3) Nifer y bobl sydd wedi mynychu NPP2 – Modiwl Datrys Problemau; (4) Nifer y bobl sydd wedi mynychu NPP2 – Modiwl Mynd i'r Afael ag ASB; (5) Nifer y bobl sydd wedi mynychu NPP2 – Gweithio mewn partneriaeth i atal a lleihau troseddu; (6) Nifer y bobl sydd wedi mynychu NPP2 – Modiwl Diogelu Cymunedau rhag Troseddau Difrifol a Chyfundrefnol; (7) Nifer y bobl sydd wedi mynychu NPP2 – Rheoli Cymdogaeth (8) Nifer y goruchwylwyr sydd wedi mynychu modiwl NPP3; (9) Nifer yr Uwch Swyddogion sydd wedi mynychu modiwl NPP4

Conglfaen 4 – Ymddygiad gwrthgymdeithasol

Conglfa en	Mesur	Ffynhonn ell data	Lefel manylder	Math o fesur	Uchelgais		Argaeledd data	Haen
4	Profiad cyhoeddus o ASB yn eu hardal leol - <i>Cyfran sydd wedi profi neu dyst i ASB yn yr ardal leol yn ystod y 12 mis diwethaf</i>	Arolwg Troseddu Cymru a Lloegr	Cenedlaet hol	Canlyniad		Lleihad	Sail treigl chwarterol	Prif
4	Swyddog arweiniol ymroddedig ar gyfer ASB ym mhob llu (gan weithio gyda chymunedau i ddatblygu cynllun gweithredu ASB lleol)	Monitro gyda phlisma	Ardal yr heddlu	Gweithgaredd / Allbwn	Arweiniad ASB wedi'i gadarnhau erbyn Gorffennaf 2025		Chwarterol	Prif
4	Presenoldeb cynlluniau gweithredu ASB ym mhob heddlu	Monitro trwy	Ardal yr heddlu	Gweithgaredd / Allbwn	Cynllun gweithredu ASB wedi'i gyhoeddi erbyn Ebrill 2026		Misol	Prif

		wefannau'r heddlu					
--	--	-------------------	--	--	--	--	--

4	Canfyddiadau o ASB yn yr ardal leol <i>– Canfyddiad SB i fod yn broblem yn yr ardal leol</i>	Arolwg Troseddu Cymru a Lloegr	Cenedlaet hol	Canlyniad		Lleihad	Sail treigl chwarterol	Cyd - destunol
4	Bodddhad gydag ymateb yr heddlu i ASB a adroddwyd <i>- Bodddhad cyffredinol gyda'r ffordd y deliodd yr heddlu â'r mater</i>	Arolwg Troseddu Cymru a Lloegr	Cenedlaet hol	Canlyniad		Cynnydd	Blynyddol	Cyd - destunol
4	Digwyddiadau o ASB a gofnodwyd gan yr heddlu	Troseddu wedi'u cofnodi gan yr heddlu	Ardal yr heddlu	Canlyniad		Lleihad	Chwarterol	Cyd - destunol
4	Defnydd yr heddlu o bwerau ASB	Dychwelyd data gwirfoddol y Swyddfa	Ardal yr heddlu	Gweithgaredd / Allbwn	<i>Monitro yn unig</i>		Chwarterol	Cyd - destunol

	- Gorchmynion ymddygiad troseddol - Hysbysiadau diogelu cymunedol - Gorchymyn sifil - Pwerau gwasgaru - Pwerau cau - Adolygiadau achos ASB - Gorchmynion parchu (ddim ar gael eto)	Gartref (ADR)					
--	--	---------------	--	--	--	--	--

Conglfaen 5 – Canol trefi mwy diogel

Conglfaen	Mesur	Ffynhonnell data	Lefel manylder	Math o fesur	Uchelgais		Argaeledd data	Haen
5	Maint y data canlyniadau troseddau llwyddiannus/cadarnhaol ar gyfer digwyddiadau sy'n berthnasol i ganol trefi (troseddau manwerthu a throseddau stryd)	Cofnodod yr heddlu ddata canlyniadau troseddau	Ardal yr heddlu	Canlyniad		Cynnydd	Chwarterol	Prif

	<i>Troseddau manwerthu⁴:</i> - <i>Dwyn o siop</i> - <i>Lladrad eiddo busnes</i> 3. <i>Ymosodiadau ar weithwyr manwerthu (ddim ar gael eto)</i> <i>Troseddau stryd:</i> - <i>Dwyn oddi wrth y person</i> - <i>Lladrad eiddo personol</i>							
5	Achosion o droseddau a gofnodwyd gan yr heddlu sy'n berthnasol i ganol trefi (troseddau manwerthu a stryd) <i>Troseddau manwerthu:</i> - <i>Dwyn o siop</i> - <i>Lladrad eiddo busnes</i> - <i>Ymosodiadau ar weithwyr Manwerthu</i>	Cofnodod d yr heddlu drosedd a CSEW ⁶	Ardal yr heddlu	Canlyniad		Lleihad	Chwarterol	Prif

⁵ Mae'r dadansoddiad hwn o ladrad o'r person ar gael yn CSEW (ond nid yn ystadegau troseddau a gofnodwyd gan yr heddlu).

⁶ Mae data CSEW ar gael ar lefel genedlaethol yn unig ac nid yw'n dal troseddau manwerthu.

	(ddim ar gael eto) Troseddau stryd: - Dwyn oddi wrth y person (cipio), lladrad llechwraidd, ceisio cipio neu ladrad llechwraidd)⁵ - Lladrad eiddo personol							
5	Canfyddiadau cyhoeddus o droseddu yn ardal leol - Canfyddiad bod lefel y troseddau yn yr ardal leol wedi gostwng yn ystod y blynyddoedd diwethaf	Arolwg Troseddu Cymru a Lloegr	Cenedlaet hol	Canlyniad	↑	Cynnydd	Blynyddol	Cyd - destunol
5	Canfyddiadau o droseddu ac ASB yng nghanol trefi - Gweld ASB a throseddu i fod yn	Arolwg Troseddu Cymru a Lloegr	Cenedlaet hol	Canlyniad	↓	Lleihad	Yn flynyddol, gan ddechrau o Haf 2026.	Cyd - destunol

	<i>broblem fawr neu eithaf mawr yn y stryd fawr leol neu ganol y dref⁷</i>							
5	Ailadrodd dioddefwyr troseddau stryd ⁸ - <i>Dwyn oddi wrth berson</i> - <i>Lladrad eiddo personol</i>	Arolwg Troseddu Cymru a Lloegr	Cenedlaet hol	Canlyniad		Lleihad	Blynyddol	Cyd - destunol

⁷ Mae hwn yn gwestiwn newydd a ychwanegwyd eleni i gefnogi'r NPG. Bydd y data cyntaf ar gael yn Haf 2026.

⁸ Dyma'r unig fathau o droseddau rydyn ni wedi'u diffinio ar gyfer yr NPG lle mae'r data dioddefwyr ailadroddus hwn yn cael ei gasglu ar hyn o bryd trwy CSEW. Mae oedi rhwng profiad ac ateb cwestiwn arolwg CSEW ac felly gallai newidiadau gymryd amser i'w gweld yn y data.